



Radio
Popov
și
copiii uitați

Carte apărută cu sprijinul

F I L I FINNISH
LITERATURE
EXCHANGE

Autoarea mulțumește
Centrului pentru Promovarea Artelor,
Fundații literare WSOY,
Fondului de donații Otto A. Malm

ANJA PORTIN

Radio
Popov
și
copiii uitați

Ilustrații de Miila Westin

Traducere din finlandeză
de Andreea Niță



La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Redactor: Iustina Croitoru
Tehnoredactor: Andreea Dobreci
Corector: Luminița Drăgan

Tipărit la

Anja Portin

Radio Popov

Text © Anja Portin 2020

Illustrations and cover © Miila Westin 2020

Published originally in Finnish by S&S.

Published by agreement with Helsinki Literary Agency.

Romanian edition published by arrangement with Livia Stoia Literary Agency.

© HUMANITAS, 2023, pentru prezenta versiune în limba română

ISBN 978-973-50-7867-6

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României

EDITURA HUMANITAS

Piața Presci Libere 1, 013701 București, România

tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

CUPRINS

Intrusul	7
Amanda Lehtimaja	13
La capătul lumii	23
O cutie foarte grea	31
Prietenul mătușii Olga	36
Radioul funcționează	46
Pregătirile	62
Suspinele de dincolo de ușă	69
Prima emisie a Radio Popov	87
Înapoi la școală	91
Tata se întoarce acasă	101
Radio Popov vorbește despre copii crescuți de animale	110
„Copil dispărut“	114
În magazia cu hărți	121
O prostie	128
Febra	134

Recomandări de lectură la Radio Popov.	141
Secretele ies la iveală (I).	148
Planul lui Iris	155
Iris spionează	163
Radio Popov dă sfaturi culinare copiilor uitați.	178
Întâlnirea secretă.	182
Un drum înstelat	196
Secretele ies la iveală (II).	203
Radio Popov vorbește despre călătoria undelor radio prin spațiu	212
Tata provoacă probleme	215
Radio Popov îți spune ce să faci când nu poți dormi noaptea	221
Pictorul necunoscut.	224
„Operațiunea Crăciun“	228
Rămas-bun	233
Sosesc copiii.	241
Sărbătoarea	255
Cântecul de Crăciun al Radio Popov	268
Fotografia.	270
<i>Epilog sau cine a fost A.S. Popov</i>	<i>275</i>

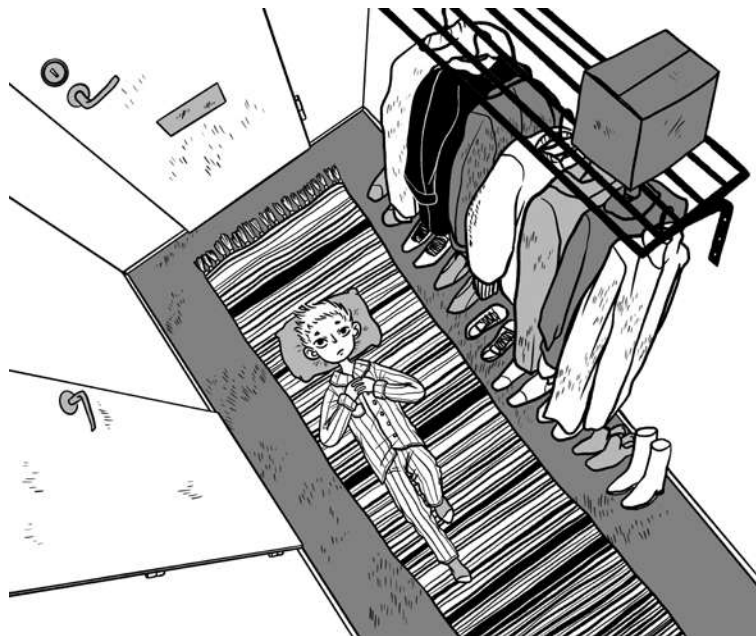
INTRUSUL

Eu sunt Alfred. Alfred Uitat, cel care vă va spune această poveste. Orice narator știe că toate poveștile trebuie să aibă un început. Ceva care pune evenimentele în mișcare. Unele povești încep cu o întâmplare importantă, cum ar fi erupția unui vulcan ori nașterea sau moartea cuiva. Ori faptul că cineva primește un pachet ciudat prin poștă. Alte povești însă pornesc de la un incident ne semnificativ, un mic capriciu, cum ar fi că cineva se hotărăște să afle dacă nu cumva poate dormi mai bine pe podeaua din hol decât în propriul pat. Așa cum am făcut eu într-o noapte de octombrie.

Deja încercasem tot ce-mi trecuse prin minte în noaptea aceea. Deschiseseam fereastra și întorsesem perna pe toate părțile. Îmi pusesem șosete, apoi le scosesem. Băusem apă și fusesem la toaletă. Mâncasem o jumătate de castravete murat și mai băusem o gură de apă, însă somnul tot nu venea. Văzând că nimic nu ajută,

am luat perna sub braț și m-am dus în holul de la intrare. M-am întins pe covorul aspru și am strecurat lanterna sub pernă. Noaptea o țineam adesea în buzunarul pijamalei. Covorul de pe hol nu fusese aspirat de ani de zile – era plin de nisip și pământ uscat care mă înțepa pe spate, dar, sub greutatea mea, granulele tari s-au preschimbat în scurt timp într-o pulbere fină. Altfel, culcușul meu a devenit chiar comod. Măcar era o schimbare bine-venită în nopțile mele albe.

Stăteam întins pe jos și ascultam sunetele nopții. Caloriferul scotea un zumzet ciudat, iar o creangă a zgâriat fereastra de parcă ar fi avut unghii. În rest, liniște deplină. Sau nu chiar. Stomacul meu chiorăia mai tare ca niciodată. Mi-era foame. O foame cumplită.



Locuiam cu tatăl meu pe Strada Argilei, la numărul 4. Cred că ar trebui să pun între ghilimele „locuiam cu tata“. Sau mai degrabă doar „cu tata“, fiindcă el nu era niciodată acasă. Așadar în teorie *locuiam cu tata*, practic *fusesem lăsat* de unul singur în apartamentul nostru spațios, cu trei camere și o bucătărie, dintr-un bloc de locuințe, în vreme ce tata era mai tot timpul plecat de-acasă cu treburi.

Trecuse cel puțin o lună de când plecase; poate și mai mult, nu știu exact. Nu mai eram foarte conștient de trecerea timpului. Tata muncea, așa cum îmi spunea chiar el, *ca să-și ducă mai departe afacerea și avea întâlniri cu oameni importanți* undeva prin lume. Poate în Italia sau Mexic. Sau în Bali. Tata nu-mi spunea niciodată unde se duce și nici când se întoarce. Într-o zi, fără să anunțe, a intrat pe ușă și și-a lăsat geanta din care a scos o statueta oribilă, pe care a așezat-o sus pe bibliotecă. Apoi s-a trântit pe canapea și nu s-a mai mișcat de acolo până ce n-a venit vremea să plece iarăși.

De obicei tata cumpăra mâncare înainte de călătoriile sale, dar de data asta a uitat. M-am gândit că-mi lăsase totuși niște bani ca să mă duc la cumpărături și m-am entuziasmat. Pentru prima dată puteam să aleg eu ce să mănânc. Gata cu macaroanele și pâinea uscată! Voiam fructe proaspete și brânză, și pâine abia scoasă din cuptor, atât de moale la atingere! Emoționat, am deschis coșul de gunoi și m-am aplecat să scot de acolo cutia de tablă ruginită în care ținea tata banii. Dar pe fundul ei nu erau decât câteva monede, care

de-abia ajungeau să iau niște mărunțișuri și o hârtie igienică.

Așa că a trebuit să mă mulțumesc cu ce mai era prin cămară. Am găsit orez, macaroane și făină. Un borcan de ketchup, câțiva castraveți murați și niște chifle vechi. Mai erau și niște pliculețe de ceai și miere. Dar toate acestea n-aveau să-mi ajungă prea mult. În timpul zilei am preparat macaroanele și am scos, nu fără efort, resturile de ketchup de pe fundul borcanului cu un cuțit. La cină n-am mai avut decât un pliculeț de Earl Gray cu miere și o chiflă tare ca piatra. Era ceaiul preferat al tatei, care mie nu-mi plăcea câtuși de puțin. A trebuit să-l prepar cu apă caldă de la robinet, pentru că aragazul nu mai funcționa. Tata uitase să plătească factura la electricitate, și ne-au tăiat curentul la scurt timp după plecarea lui, imediat ce am terminat de gătit pastele.

Și iată-mă stând în beznă, cu firele de nisip de pe covorul din hol încă lipite de spate și o ceașcă de ceai călduț lângă mine, când pe holul blocului au început să se audă pași. Pașii s-au oprit brusc și a răsunat un ciocănit. Apoi din nou pași: s-au oprit și CIOC-CIOC. Iarăși pași, stop, CIOC-CIOC. Până la urmă pașii s-au oprit chiar în spatele ușii noastre. Intrusul se afla acum la doar un braț distanță de mine. Mi-era teamă să nu mă dea de gol chiorăitul propriului stomac, dar, din fericire, stomacul meu a avut bunul-simț să tacă în ultima clipă.

Am răsuflat ușurat. Sau doar obosit și plictisit. Poate câte-un pic din toate. Uneori suspinele ies din mine aparent fără niciun motiv.

Îndărătul ușii s-a făcut liniște. Mi-am ținut respirația și am ciulit urechile. Cine se afla de partea cealaltă făcea probabil același lucru. Am încercat să mă relaxez, dar mi-a scăpat un alt oftat – adânc cât un puț de foraj.

De după ușă s-a auzit un zgomot ca un foșnet. Prin zând un pic de curaj, am întrebat:

— Cine-i acolo?

Niciun răspuns. Poate că întrebasesm prea încet.

— Cine-i acolo? am insistat, lipindu-mi urechea de ușă.

Pe holul blocului era o liniște sinistră. Brusc fanta cutiei poștale din ușă s-a mișcat și ceva a căzut în casă. Am înșfăcat perna, căutând lanterna, cu care am luminat podeaua. Era ceva chiar lângă ușă – un ziar.

Intrusul, deci, era doar poștașul, care cel mai probabil greșise adresa. Tata nu mai avea abonament la ziare de mulți ani pentru că era plecat mai tot timpul. Și habar n-avea că mie-mi plăcea să citesc presa. Uneori căutam numere vechi prin coșul de gunoi și citeam fiecare pagină. Acum, că n-aveam curent, un ziar era ca o bucată de aur căzută din cer, căci era singura mea legătură cu lumea. Telefonul mobil nu mai funcționa nici el, căci nu puteam să-l încarc. Nu aveam nici televizor, nici computer, nimic.

Am întins ziarul pe jos, în fața mea, hotărât să mă cufund în lume și să mă imaginez trăind în mijlocul ei. De obicei, când citeam ziarul, îmi închipuiam că mă aflu în toiul discuțiilor și al agitației – în plină campanie electorală, la revoluții și proteste. În mijlocul unei

mulțimi de tineri care se înghesuie într-un mall sau pe stadion, la un meci de fotbal. Îmi imaginam cum dinaintea mea se dezlănțuie natura, erupe un vulcan sau cade un meteorit din cer. De data asta însă n-am apucat să mă las purtat de imaginație fiindcă, atunci când am luat ziarul de jos, un măr mic și roșu s-a rostogolit pe covor, chiar la picioarele mele. Am ridicat mărul, am mușcat din el și mi-am îndreptat din nou atenția spre paginile ziarului. Mărul avea un gust ciudat. Am răsfoit apoi ziarul, luminându-l cu lanterna. Printre pagini am găsit o pereche de șosete de lână gri și un sendviș învelit în hârtie. Mă uitam uluit la ele. Mă întrebam dacă nu cumva poștașul și-o fi pus sendvișul între ziare și l-a strecurat apoi, fără să vrea, la mine în casă. Sau poate era doar o glumă proastă? Oricum, șosetele de lână îmi plăceau – erau curate și calde și aveau trei dungii, una albastră, una roșie și una verde. Am mușcat apoi lacom din sendviș și abia atunci, simțind gustul de ovăz, mi-am amintit de intrus. Am sărit în picioare și am deschis ușa. Dar pe holul blocului era liniște și întuneric. Intrusul dispăruse.

AMANDA LEHTIMAJA

Noaptea următoare m-am culcat din nou pe coverul lung din hol. Eram curios să aflu cine e intrusul și voiam să fiu pe fază dacă avea să vină din nou. Mă întrebam dacă voia să-și lase iar prânzul în cutia mea poștală. Deși telefonul mobil era descărcat, ceasul deșteptător încă funcționa, așa că l-am așezat lângă mine, pe podea, și priveam cum se mișcă limbile. Așteptam să ajungă la ora 2.30, ora la care intrusul venise cu o noapte în urmă.

Mă durea stomacul și-mi venea să vomit. Era deja duminică și tot ce mâncasem după gustările găsite între paginile ziarului erau – surpriză, surpriză – castraveți murați și pâine uscată. Fiindcă de luni începea vacanța de iarnă, abia peste o săptămână, la școală, urma să am parte de o masă caldă. Numai gândul la prânzul de a doua zi îmi provoca greață. Castraveți murați și chifle tari ca piatra? Sau orez și castraveți murați? Poate